

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 8 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserții se adresa la
Administrație tipografie arhiepiscopală Sibiu, strada Măcelarilor 47
Corespondențele sunt să se adresa la:
Redacția „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Episotile nefrancate se refuză. — Articulii nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
16 cr. rândul cu litere garmon — și timbru de 30 cr. pentru
căre publicare.

Nr. 1354 și 1374.

Protopresbiterii nou instituiți: Simeon Popescu în tractul Sibiului, și Dr. Nicolau Maier în tractul Selestei, sunt îndrumați cu datul de astăzi a intră în activitate ca protopresbiteri tractuali; totodată asesorul consistorial, protopresbiterul Moise Lazar, este absolvat dela funcțiunea de administrator protopresbiteral al acestor tracturi.

Ceea ce se aduce la cunoștință publică.
Sibiu, 1 Septembrie, 1883.

Miron Romanul m. p.
archiepiscop.

Maghiarisarea pe căi noi.

(Urmare.)

— Scopul cel mai nemijlocit este ca noi se maghiarisăm totul, ce este factor de stat și factor social. Se maghiarisăm *inteligenta*, *industria* și *comerțul*. Dacă am realizat aceasta, vom ajunge și la doilea scop. Dacă se va maghiarisă *inteligenta*, capitalul, industria, comerțul și pe teritoriul naționalităților, dacă în această patrie toate funcțiunile sociale le va umplă spiritul unguresc în ori ce funcțiune socială; dacă se va scrie, se va vorbi și se va instrui unguresc și dacă numai acel spirit va conduce lucrul mașinei celei mari a organismului social: atunci ne-am și ajuns scopul, căci putem aștepta liniștiți timpul, care va aduce tot de odată și înghitirea masselor neculte. Va trebui un timp îndelungat, căci masele cele neculte resistă mult timp după cum ne arată istoria de 2000 de ani.

— Dar acea istorie ne mai arată, că influența necurmată amalgamează încet chiar massele cel mai neculte și la aparență mai nepotrindătoare. Gramatica domnitoare, care înaintea sub flamura civilizației, se strecoară ca umeđeala în porii stâncilor ceior mai massive.

— Așa dară noi trebuie să punem ținta în numele politicei maghiare și a civilizației maghiare. Cu conșciente și după un plan dar fără de nici o violență trebuie să năsuim să ajungem această țintă. Trebuie să concepem o politică maghiară care să intindere mai mare. Dar fiindcă eschid maghiarisarea violentă, ba o socotesc chiar periculoasă, se nasce întrebarea: de ce mijloace dispune această politică? Eu voi încerca să răspundă detaliat la această întrebare cu ajutorul istoriei și cu statisticei. “

La părerile autorului articilor din „Nemzet” ne vom face reflecțiunile noastre la urmă. Niciodată nu vom face, ca se să urmă per extensum. În estrictiv ne vom ocupa deci cu finala politică de stat a domnului Beksics.

În al doilea articol al său Dsa se ocupă cu istoria antică a Romei, care latinizează pre-unde mergea și latiniza mai întâi orașele și apoi acestea întreaga populație. De aici concluzia că mai întâi să se maghiariseze cetățile apoi noi toti.

Să nu ne mai prindă mirarea că până acum s-au asemnat ungurii cu francesii și cu englezii, căci acum vedem că au ajuns să compara cu românii, cari odinioară domneau preste lumea întreagă. Așadar nu va mai exista istorie universală, și numai cea maghiară.

Din vechia antichitate ca prin minune să fie domnul Beksics la anul domnului 1835 și face compararea între conscripția de atunci și cea din anii 1870 și 1880. De atunci și până la anul citat au crescut numărul ungurilor și a scăzut cel al naționalităților. Așa în comitatul Baranya înainte cu 50 de ani erau 40,000 de sârbi, cari astăzi au scăzut la 10,000.

„Comitatul Zala, care nu s-a putut ridica preste Muraköz, n'a putut să contopească cu ceva suces pe croați. Înse nici croații nu s-au înmulțit în proporție cu tumultarea populației. Nu s-au înmulțit nici sârbi; din contra ei s-au maghiarizat, căci numai astfel se poate explica stagnarea numărului lor și progresarea maghiarismului. Populația maghiară în comitatul Zala în 1835 era de 195,000 de suflete, în 1870 deja se urca la 244,000, în 1880 la 253,000.

„Însemnată maghiarisare constatăm în comitatul Timiș, — dice domnul Beksics — în care la 1835 erau 4560 de maghiari, 183,628 de români, 67,847 de germani, 30,000 de Bulgari, 2954 de slovaci, 1698 de socați, 18,320 de sârbi, 2830 de montenegrini, în 1880 vedem că maghiarii au crescut la suma de 25,000 de suflete, români au scăzut (în 1870: 150,000, în 1880: 148,000) sârbi, și croați laolaltă au scăzut la suma de 47,000, bulgari, munte-negreni și socați au dispărut de pe fața pământului.

„În comitatul Torontal prin anii 1830 erau 114,000 de sârbi și croați, acum 169,000. Aici nu au căstigat mult maghiarii, au făcut însă germanii progrese înorme, care și-au duplicat numărul. Vedem deci că în acest comitat nu maghiarii ci germanii au înghițit pe sârbi.

„În comitatul Aradului maghiarii s-au dupliCAT. Asemenea și germanii constată o puțină înmulțire. Slovacii nu s-au schimbat, sârbii scad în mod îngrozitor de la 5650 la 2000. Sârbii perd terenul în favorul maghiarilor și al germanilor, nu numai prin aceea, că se înmulțesc tare sporadic, ci mai mult prin aceia că ei scad.

„Se poate dice că maghiarismul crește în toată țara.

„Deși se ivesce îci colea romană și slavă, totuși bilanțul cade în favorul maghiarismului, a limbii maghiare. Opera maghiară în celelalte comitate nu arată progrese așa de însemnante ca și cum să arăte așteptă dela lupta de jumătate secol.

„Cu atât mai strălucit este însă succesul străduințelor naționale prin orașe.

„Schimbările întemplate în o jumătate de secol se oglindesc mai bine în orașe. În ele s-au întemplat schimbările cele mai favorabile în interesul maghiarismului.

„Cifrele vorbesc destul de respicat.

I. Populația capitalei Budapesta.

„În Buda după conscripția din 1821 se aflau 25,228 de locuitori, dintre cari câteva sute maghiari 1100 sârbi, ceilalți germani.

„În Pesta după conscripția din 1829 erau 62,471 de locuitori, dintre cari 1200 maghiari, tot atât slovaci, 650 sârbi, 250 greci, 100 valachi.

„Capitala întrunită avea aşadară la începutul anilor trei-decii numai 87,699 de locuitori, dintre cari abia cățiva maghiari.

„În 1880 în Budapesta erau 360,551 de locuitori, dintre aceștia 198,742 — așa dar mai mult de jumătate — maghiari, 119,902 germani, 21,581 de slovaci, 408 valachi, 1756 sârbi-croați.

„Cifrele acestea documentează că s-au înmulțit în mod american. O asemenea înmulțire prelungă propagătina naturală să pută întempsa numai prin emigrare în masă, și tot astfel se înmulțesc numai orașele americane, și și cele din Europa. Invasiunea în masa cea mai eclatăntă s-a întemplat în favorul maghiarismului.

„Germanismul abia s-a dupliCAT, pe când maghiarismul s-a înmulțit cu 90%. Numărul sârbilor și al croaților abia s-a schimbat cu ceva. Slovacii încă s-au înmulțit în mod însemnat, ceea ce stă în logătură cu zidăritul. Cu toate acestea însă slovacii sunt numai dileri. Va se dica că nu aparțin adevăraților locuitori ai orașului. Fisionomia orașului este astăzi ungurească, pe lângă aceasta germanismul mai dă un oare-care contingent; celelalte naționalități dispar.

FOITA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franceză de E. B.)

(Urmare.)

Cristian se încercă să recunoască între doamnele imbrăcate ca sibile sau ca regine barbare, pe Margareta. El însă nu era în stare să recunoască și de atunci, festivitatea, fără a-i părea mai puțin brillantă, și destătă numai ochii. Cu dl Goefle era așa, imaginația dênsului era foarte agitată.

— Cristiane, esclama el, cu costumele noastre, ce nu sunt costume, și cu sanie noastră, ce nu este decât o sanie, să nu ne punem și noi în rând? Pentru că bravul meu Loki n'are nici pene, nici pasere, nici coarne pe cap, se aibă el picioare mai slabe decât ceialalți?

— Treaba dtale, domnule doctor, respunse Cristian. Dta îl cunoște, dta ști dacă este capabil să ne umplea cu glorie sau cu rușine.

— El ne va umplea cu glorie, sunt sigur.

— Ei bine, se mergem.

— Dar va fi ostenit bietul Loki; se va încăldi și scie Dumnezeu dacă nu și-a atrage o inflamație de plumâni!

— Ei bine, să rămânem.

— Să te ia dracu cu flegma dtale, Cristiane; mie-mi ard mâinile după alergare!

— Ei bine să cercăm.

— Un bărbat așa așeza că mine, să ia la goană un cal, pe care-l iubesc, pentru a se întrece cu tinerimea, este absurd, așa-i Cristiane?

— Este absurd, decumva și se pare absurd, toate depind dela plăcerea ce o ai în desfășările aceste.

— Să mergem! esclama dl Goefle; a rezistă inspirațiilor plăcerii este cu minte, adepă prost. Aid bunul meu Loki, aid!

— Stăi, esclama, Cristian, sărind din sanie, să-i luăm cureaoa de pe frunte. Cum vrei să fugă, înădușit așa?

— Așa e, așa e, Cristiane; și mulțămesc fetul meu, grăbescete; ceialalți sunt gata!

Doctorul în drepturi abia dise cuvintele aceste precând un foc artificial, de pe o altă insulă mică, în dosul locului alergării, plesnă cu un sgomot grozav. Era semnul plecării, stimulantul căilor deja fără resuflare.

— Pleacă, pleacă, striga Cristian dlui Goefle, care voia să opreasă pe Loki ca să urce soțul seu în sanie. Pleacă, că perdi timpul!

— Si dl Goefle măna calul, care plecase în fuga

mare mână pământul, pe când el remase cu cureaoa a mână, se privească vitejile advocatului și a alergătorului seu credincios; dară el nu privi mult. Ferindu-se, ca să nu fie imbulzit de caii ce stăteau, alarmăți de focul artificial și de esenplul soților lor plecați la fugă, el se găsi alătura cu o sanie albastră și argintie pe care îndată o recunoscă că este a Margaretei. Ușoara trăsură reprezintă forma largită a unei carosă din timpul lui Ludovic XV, pusă pe patine lucii și joase, ceea ce permite să privesci fără osteneală prin geamurile puțin sclipicioase de frig. Cristian totuși nu se aștepta să vede pe Margareta în sanie: ea trebuia să fie pe strada de stânci cu ceialalți; dară totuși și veni să se uite.

Margareta, fără costum și fără mască, aflându-se sau făcându-se cam bolnavă, rămasese singură în sanie și privea prin oblon. Vizitul să era pus ceva delaturi de ceialalți, ca să se poată întoarce în profil, ceea ce permite Margaretei a vedea cursul și impregnarea aceasta și lui Cristian totuși nu se aștepta să vede pe Margareta și a se ține aproape de ea fără a fi vădit de privitorii distrași altfel de spectacolul alergării.

El n'ar fi îndrăsnit să se adresa cu vorba, ba chiar să facă ca și când ar fi din întemplant acolo, precând ea lăsa repede geamul înjos pentru a-i vorbi și fiindcă el tot mai ținea cureaua calului amână, ea credea că este un servitor.

II. Populația orașenilor din provincie.

În Seghedin au dispărut (s'au amalgamizat) locuitorii nemți, sârbi și valachi. Cei 1500 de germani toți sciu unguresc. Slovaci s'au maghiarișat cu desăvârsire, la ultima conscripție se aflau 177 slovaci, 67 valachi și nu tocmai 300 de croați și sârbi. Cetate mai maghiară ca Seghedinul numai Debreținul mai este, în care naționalitățile sunt reprezentate numai prin câțiva indivizi. Mai eclarant se observă maghiarisarea dincolo de Dunăre. Prin anii trei deci între cele 8 cetăți libere regesci nici unul nu era curat unguresc. Două erau curat germane, trei maghiare-germane, două germane-maghiare, unul maghiar-german-bosniac; două orașe episcopesci erau maghiare-germâne. Între 214 opide 110 erau maghiare, 43 germane, 12 croate, 7 slovace, 15 maghiare-germane, 3 maghiare-croațice etc.

Astăzi dincolo de Dunăre nu mai este un singur oraș german, asemenea un singur opid. Oedenburg era oraș curat nemesc; între 12,000 de locuitori abia erau câteva sute de maghiari, astăzi între 23,000 de locuitori 5,000 sunt maghiari.

Între anii 30 Raab era cetate germană însemnată. Dovada cea mai puternică este naționalitatea industriașilor.

În Raab erau 113 păpușari germani și 23 maghiari, 115 cismari germani. Numai croitori erau în majoritate maghiari; între 80 de croitori 44 erau maghiari și 36 germani. Astăzi cetatea Raab se poate dîce că e curat maghiară; întră 20,000 de locuitori aproape 19,000 sunt maghiari, și germanismul se înverte cam pelângă 1,000, asemenea să maghiarisă și Steinamanger; între 10,800 de locuitori preste 9,000 sunt maghiari și numai 1,000 germani. Despre raportul naționalităților din Peciu nu avem alte date, atâtă scim că maghiarii compun majoritatea, germanii și bosniaci nu ajung numărul maghiarilor. Suburbii Sziget erau curat maghiar, iar cel numit Buda bosniac. Astăzi dintre 28,700 de locuitori din Peciu, 20,400 sunt maghiari, 5,000 germani, 348 croați-sârbi, 425 slovaci. Celelalte orașe de preste Dunăre încă nu sunt măstecate, ci curat unguresc, ca Kaposvár, Canița mare, Vesprim, Papa, Zalaegerszeg etc.

În districtul comitatului Pojonului dintre cele 5 orașe libere unul era german, patru slovace-germane. Oraș întreg, sau cel puțin în parte maghiar nu se află în comitatul Pojonului. Astăzi un singur oraș german slovac nu se află în comitatul Pojonului.

În 1830 în Pojon erau 29674 de locuitori, și numai între aristocrați, onorațiori, cojocari, gătanari, fauri și croitori se aflau maghiari. În teatrul era limba germană; actorii maghiari nu puteau trăi acolo nici pe timpul dietei. Limba de propunere în scoale era cea germană.

(Va urma)

Revista politică.

Sibiu, în 5 Septembrie

Lângă afacerea croată merge paralel, deși mai domol, ceea ce antisemitismului. Din părțile dela Zalaegerszeg s'a telegrafat la „P. Ll.“ în 15 Septembrie n., că pe lângă tot statariul și pe lângă toată milizia escesele nu incetează. Interesantă este

— Spune'mi, prietine, dîse ea cu glas lin dară fară afectație, bărbatul acela mascat negru... ca și dta, care tocmai a trecut pe aici și care aleargă acum, este stăpânul dta, așa-e că este Cristian Waldo?

— Nu, domnisoară, respunse Cristian franțozește și fără a-și schimba glasul sau accentul seu, Cristian Waldo sunt eu.

— A! Doamne ce glumă! replica tinera fată cu o bucurie ce nu o punea reținea și slabind din glas, căci convorbitorul său se apropiase deplin de oblon; dta esci, domnule Cristian Goefle! ce fantăsie te-a făcut să joci astă sără rolul acestei persoane?

— Poate pentru că să rămân aici fără a compromite pe unchiul meu, respunse el.

— Te-ai hotărît dară a mai rămânea? replică ea cu un ton, ce facea pe Cristian să-i bată inima.

El nu îndrăsnă și respunde că nu s'a hotărît, că aceasta este peste puterile sale; dară el simțea că era timp a sfîrșit comedia aceasta, periculoasă, deși nu pentru tinera contesa, cel puțin pentru el însuși și cuprins de o amețeală de sinceritate, el să grăbi a-i dice:

— M'am hotărît a rămânea, pentru a te desa-măgi, eu nu sunt acela, care crede dta. Eu sunt, ce ți-am dîs, Cristian Waldo.

— Nu înțeleg, replică ea; nu este destul că m'ai mistificat odată? Pentru ce vrei să joci încă un rol? Crede dta că eu nu ți-am recunoscut glasul

impregiurarea, că cu toate că se întâmplă atâtea escese, organele ordinei publice nu au putut pune mâna pe escedenții de căpetenie, fără după cum se vede pe căte un biet de tras-impins, căruia a douădi după arestare trebuie să i se dea drumul.

Conferențele ministeriale comune să încep la sfîrșitul săptămânei acesteia; obiectul desbaterei va fi proiectele pentru delegație, între cari și afacerea croată.

„Nemzet“ anunță că proiectul de lege despre reforma casei magnaților este terminat. Proiectul dă dreptul de a fi cineva membru în casa magnaților după nascerea cuiva, combinată cu oare care cens, de avere și cu denumirea prea înaltă. Se poate că va ajunge la desbatere după votarea bugetului.

Festivitățile Vieniei (aniversarea de 200 ani dela scăparea de asediul turcesc și terminarea edificiului magistratual) s'au terminat. S'a observat cu mirare absența tuturor ministrilor, a locuitorului și a tuturor somităților oficiale dela banchetul comunie vieneze.

Primirea cea sfârșită ce a avut sindicul din Roma, ducele de Torlonia, în Viena cu ocazia unei scăperări de asediul turcesc și terminarea edificiului magistratual) s'au terminat. S'a observat cu mirare absența tuturor ministrilor, a locuitorului și a tuturor somităților oficiale dela banchetul comunie vieneze.

„Nord. D. Allg. Ztg.“ și „Jurnal de St. Petersburg“ își fac complimente împrumutate, desbatând cestiuza bulgară, care oferă materie de a calumnia loialitatea politicei russesci în orient.

Sobrania bulgărească s'a deschis astăzi. „N. fr. Presse“ afă că Zankov propagă unirea Bulgariei cu Rumelia orientală ca necesitate logică, care are să se indeplinească că mai curând.

Din Croația.

Cea din urmă telegramă care ne stă la dispoziție este de Duminecă. După aceasta în capitala Croației, în Agram, liniscea este neturburată. În ținutul fostelor regimenter de frunarie, așa numite banale, spune aceeași telegramă, că insurecție a început să se reduce. Mulți dintre tumultuanți sunt prinși, între acestia și un fost oficier de frunarie, Kernici cu numele, despre care se scriea că aran-gează și conduce insurecție.

Cu o di mai înainte, așa cum în 15 Septembrie n. s'a putut ceta în foile din Budapesta unele detalii după „Narodne Novine“, despre cele petrecute în districtul banal. Din detalii acestea însemnăm, că insurecție a s'a escat în Hrastovitză. Hrastovitză este în depărtare de o oară dela Petrinia. Terani s'au adunat Vineri seara în 7 Septembrie n. înaintea oficiului comunal și au cerut estradarea steagului unguresc și a coroanei. În cancelaria comunală au căutat în toate unghurile după steagul unguresc, ba au vizitat în cele din urmă pe primariul, dacă nu cumva a infășurat steagul unguresc în giurul trupului seu. Neaflând nimic multimea s'a dus la notariul, la învățătoriul de acolo și au vizitat și acolo că și în cancelaria oficiului comunal. Se înțelege în zadar. Cu totul altfel s'a petrecut încuruire în labucovatz, Cralićvian și Hlasnici. În aceste trei localități, terani s'au adunat Duminecă după ameați înarmați cu ciomag și cu cărlige. O parte din terani s'a dus la Ioșevitză, unde parochul Rogulici a trebuit să jure în genunchi de trei ori, că el n'are nici un steag unguresc și că îndată ce ar sosi vreunul ar da de scire trăgând clopotul din turnul bisericei. În Iacobovatz

când ai făcut să vorbească marionetele lui Cristian Waldo cu atâtă spirit? Bine am observat că dta ai mai mult spirit decât el...

— Cum îți potrivesci dta aceasta? dîse Cristian cu mirare. Pe cine crede că ai audiat în astăseara?

— Pe dta și pe el. Erau două glasuri, de bună seamă, poate au fost și trei... al dta, a lui Waldo și al servitorului seu.

— N'au fost decât două, îți jur.

— Fie! tot atâtă. Eu am recunoscut glasul dta, îți dic, nu m' vei înșela în punctul acesta.

— Ei bine, al meu este, al meu nu săgăduesc; dar trebuie să scii că...

— Auđi, auđi! eclamă Margareta. O! veđi, se proclamă numele învingătorului alergării: Cristian Waldo, mi se pare. Da, da, sunt sigură, eu aud bine numele, și văd foarte bine pe omul mascat stând în picioare în mica sa sanie neagră. El este! El este cel adeverat! Dta nu ești decât Waldo de contrabanda... Tot atâtă, domnule Goefle, dta a-i să-i remonstrezi lucrurile cele mai frumoase din piesă și cele mai bine dîse, rolul lui Alonso cu totul tot, au fost ale dta! Ei bine, dă-mi parola de onoare că m'am înșelat!

— Încă pentru rolul lui Alonso nu-l pot săgădui.

— Așa-i, că vei juca și mâne, dle Goefle?

— De bună seamă!

— Foarte amabil, domnule! Eu din parte-mi îți mulțămesc; dar nimenea nu va cugeta la dta,

tumultuanții au suprins pe primariul și pe notar în momentul când se scontra cassa. Multimea întărită intrebă și aici după steagul unguresc, și neafăndul au bătut pe primariu, pe notar și pe pandurii ce erau acolo. După ce i-au bătut i-au închis și au pus pază înaintea arestului. În Kralevcianî concetrându-se multimea înaintea primariului au cerut earashi steagul unguresc. Poarta era închisă, primariul, oficier în rezervă, a provocat multimea să se împrișcie. Fiind însă că aceasta a respuns ridând și amenințând, primariul a tras din pușcă asupra multimei. Întărită și mai tare multimea a dat năvală asupra porții, a sdrobit-o, a spart ferestrele și intrând în casă, a maltratat pe primariul pe soția și pe fiica lor, și în fine i-au escortat prin ploaie torrentială în arestul local din labucovatz. Tot așa s'au purtat în Mlinoge și mai barbar. Învățătoriul de acolo Rescovici încă este unul din acei alegători, care au dat votul pentru candidatul partidei naționale (guvernamentale) și a mai înduplat la aceasta și pe alți doi. Multimea întărită consideră aceasta de tradare de patrie și a hotărît să-și resbune. Rescovici audind din depărtare sgomotul multimei fugi în pădure. Tumultuanții au intrat în edificiul scoalei și întrebară pe învățătoareasa spăimântată unde este steagul unguresc. Neaflând nimic o a lungat cu copilul ei cu tot afară strigând: „ucideți-o!“ Unul a prins-o de gât, altul de pept strigând: „adu încoace cele 500 de florini, care bărbatul tău le au primit pentru votul său dela maghiari!“ Învățătoareasa și copilul au scăpat cum au putut, pe mama învățătoriului însă o au ucis. La început se părea că e moartă, mai târziu fu dusă în spital, de unde, pentru ranele cele grele, abia va mai ești vie. Chipului Maiestății Sale i-au scos ochii, au crutat înse pre cel al principelui de coroană. După ce în dilele următoare multimea a continuat escesele, când a sosit milicia și gendarmii au tras întrânsa.

„Nemzet“ are sciri despre arestări multe de pe la Maia Hrasnitz și Manigradatz. „P. Ll.“ are o telegramă dela Agram, prin care se constatăză iritația ce există încă. Pentru 15 și 16 Septembrie n. spune telegrama că sunt anunțate turbărări noave în Agram. În colțurile stradelor era scris cu negreală din tipografie: „Nici o linisce, până când insignile stau sus!“ S'au luat măsuri, stradele sunt ocupate de milicie și așa turbările nu se vor putea repeta.

Tripla alianță.

În privința triplei alianțe, mai ales cu privire la rolul Italiei „Journal des Débats“ scrie:

„De câteva dîle presa italiană discută cu multă vivacitate asupra meritelor triplei alianțe și asupra avantajelor pe care Italia caută se aibă din această alianță. Se ne ferească Dumnețeu să ne amestecăm într-o desbatere, în care de bună seamă opinionea noastră ar avea puțină greutate! Remarcăm numai că acei dintre confrății nostri de preste Alpi, cari se întreabă la ce le poate servi alianța și întru ce ar putea servir ei din parte-le, nu pun de sigur cestii inutile. Ei sunt angajați, o scu bine; e prea târziu spre a se desface, aceasta o scu de asemenea; cu toate acestea le vine greu de a nu se uita înapoi și înainte cu oarecare nelinișcă, pentru a vedea de unde vin și pă-

așa-i? Înțe-te bine ascuns în Stollborg. Altcum eu văd cu placere că ești cu minte și că te scii costuma bine. Nimenea nu te poate recunoaște în hainele acestei; dar păzesce-te! Eacă lumea earashi se sue în trăsuri, ca se meargă la hogar și să complimenteze pe biruitorul. Mătușa mea de sigur va veni... Nu, ea se sue în sania ambasadorului rusesc... Ea mă lasă singură!... Veđi, domnule Cristian, o mamă n'ar face așa! O mătușă tinéră și frumoasă nu este o mamă, e adevărat... Stai! ea de bună seamă îmi va trimite pe dl Stangstadius ca se-mi tie de urit!

— Dl Stangstadius! esclamă Cristian, unde-e? Eu nu-l văd...

— El a avut naivitatea a-și pune o mască; pentru aceea el nu este mai puțin de recunoscut; dacă ar fi pe aci l'ai vedea! El nu este aici și toată lumea pleacă.

— Domnisoară, dîse vizitul Margaretei în limba dalecariana către tinera sa stăpână, doamna mătușă îmi face semn se urmez.

— Să mergem prietine, să mergem, dîse ea; dară dta esti pe jos, domnule Goefle! Săi-te pe capră, alt cum nu poți veni.

— Ce va dîce mătușa dta?

Cristian sări pe capră regretând sfîrșitul conve-nșaunii; Margareta însă închise geamul de delătură și deschise cel de dinainte. Capra, unde seudea Cri-

unde riscă a merge. Când s'au aruncat cu ardoare în brațele Germaniei, ei căuta un refugiu contra fantomiei de o agresiune franceză; numai pentru a scăpa de acest pericol fantastic le-a trebuit un sprigint. Astăzi ilușinea să împăraștă. Singura șansă de resboiu, ce riscă se încaere pe Franția și Italia, șansă de altmîntrele cu totul neverosimilă adică restaurarea monarhiei legitime, a dispărut pentru totdeauna. Ea s'a îngropat cu comitele de Chambord în mormântul din Gorizia, între alte multe visuri nu mai puțin fragile și trecătoare.

Italienii sunt prea fini, prea perspicaci, prea realiști, pentru ca unul din ei, chiar admînind ipotezele cele mai stranie, să se teamă serios, după moartea comitelui de Chambord, de ostilitatea Franției. Poate că s'au gândit la impresiunea, ce trebuia negreșit să le causeze această moarte când noi am fost semnalati cu atâtă sgomot *urbi et orbi* ca nesce perturbatori incorrigibili ai păcii. N'am credut nici un moment, că tanfara resboinică a presei germane va fi semnalul unui conflict întră Germani și noi. Germania n'are nici un interes de a ne face resboiu și de altă parte ea este cu totul convinsă că noi n'avem cea mai mică veleitate de a o ataca. Însă, spre ași putea desvolta în Orient marile sale proiecte politice, nu trebuie oare să se asigure de inacțiunea noastră? Săi, spre a se asigura de această inacțiune, nu trebuie oare să îndemne pe toți vecinii nostri de a ne supraveghea necontentul cu mare îngrijire, cu prețul de a fi mai curând s'au mai târziu isbiți de noi? Odi-nioară Italia era angajată de a lăua precauțiuni contra noastră în vederea unei restaurații monarhice; astăzi, când monarhia s'a stins cu monarhul, ei se grăbesc să declare că suntem tot așa de primejdișo, că hrânim planuri foarte perfide și că, de nu se va lăua seama, vom pune foc la această beată Europă, care fără noi ar fi realizat de mult sub protecția tunurilor germane, visul filantropic și creștinesc al abatului de Saint-Pierre.

În politică, ca și în resboiu sunt atacuri false, manevre ostensibile destinate a disimula manevrele reale, operațiuni factice sub care cineva ascunde operațiunile adevărate. Pe când se divulgă cu sgomot Europei mirate proiectele culpabile ale Franției, în Orient se prepară evenimente, ce vor avea asupra viitorului lumii o influență decisivă. Cari vor fi aceste evenimente? Ar fi absurd să voim ale predice. Tot ce e permis a face în ora actuală este de a constata cu ce pripă pare a se precipita soluția cestiniilor, ce nu se pot suleva fără riscul de a atrage cele mai periculoase conflicte. Nu e vorba de mai puțin, decât a asigura Austriei, prin alianță formală, nu numai cu Serbia, ci și cu România, supremă la care visează dela congresul de Berlin, să o câstige la Dunăre. Pentru aceasta regele Carol s'a dus la Viena; pentru aceasta d. Brătianu s'a dus la contele Kálmán, la d. de Bismarck, Austria se lasă și întră pe panta, pe care s'a pus cu imprudență; ea luneca spre Balcani, cu riscul de a se isbi de Rusia într'o cicioare teribilă ce va decide despre echilibru Europei.

Deci, pentru ca această mișcare a Austriei spre est, pentru ca acest destin oriental al imperiului Habsburgic să se împlinească, este prea evident că neutralitatea absolută a Italiei e necesară. Austria ar esita fără îndoială de a merge în contra Rusiei dacă va putea, dacă va trebui, că la Sadova, se fie lăuată între două focuri. O asemenea primejdie ar face-o se reculeze sau cel puțin ar ține-o nemîscată. Însă o mânăabilă și puternică a ferită de acest pericol. Îndată ce căutăm a ne explica sensul triplei alianțe și rolul cel joacă aci Italia, ajungem la concluziune, că această alianță e o combinație transitorie, ce are de scop de a garanta libertatea de acțiune a Austriei. Nici prin simpatii durabile, nici prin interese permanente, cele două

un sgomot pe zăpada, pe care mână Peterson dealungul căii bătute, căci el își perduse rîndul său în convoiu. Atâtă de aceea, bravul om nu înțelegea nici o vorbă franceză: conversația continuă.

Ce se întâmplă în castel? întrebă Cristian cercând a abate dela sine atenția ce i-o acordase Margareta. Eu n'am vîdut pe baronul aici; mi se pare că l'ai cunoasce la statură ca și pe dl Stangstadius la mers.

Baronul s'a inchis sub pretest de afaceri grabnice și neașteptate. Astăzi va se dica că este și mai bolnav. Dară nu se increde nimenea în de aceste. I s'a vîdut gura strîmbă și ochiul deranjat. Scii dta că după toate aceste, el este un bărbat estraordinar, de să luptă cu moartea!... El ar fi trebuit să alerge în astă-noapte cu tinerimea, și de bună seamă ar fi căștigat prețul: are cai așa de buni! Pe mâne s'a anunțat o vînătoare de urși. Baronul, sau va vîna și va ucide ursul său, sau va fi în pămînt înainte de ce se va putea abdice vînătoarea. Una este așa posibil ca și ceeaaltă. O situație foarte ciudată pentru lumea de aici, așa e? Parcă pentru omul zăpadă este o plăcere a vedea că de puțini amici are, pentru că lumea continuă a-și petrece la el în casă ca și când poate n'ar fi nimic.

Dară totuși Margareto, și admiră curagiul și el reușește a produce chiar asupra dtale efectul dorit.

Imperiul nu s'au apropiat de judele regat italian. Germania i a arătat mult timp numai o indiferență cam desprețuitoare; căt despre Austria, ministrii ei au respins cu o răcelă mândră, cu ocasiunea voiajului regelui Umberto la Viena, solicitările amicale ale invinsului dela Custoza. De unde vine, că deodată s'au înțelese să admită pe Italia, ca pe al treilea în menajul lor, până aci așa de exclusiv? Este leșne de înțelese. Afără din alianță, Italia putea fi o pedeșcă Austriei; în alianță și lasă cîmpul liber în Orient, ba pe deasupra se însarcinează de a supraveghea pe Franția.

Ceea ce este mai greu de ghicit săuță rațiunile pentru cari Italia a primit de a-și înțelegea astfel independență și de a îndeplini o așa misiune stranie. I s'a promis oare „un băsăriș“, cum afirmă unele din foile sale? Să „le courtier honnête“ i-a dat oare garanții că nici o „negociație dilatorie“ nu o va face să peardă beneficiul? Noi nu știm, nici nu căutăm să știm. Cu toate asta cată să fi făcut se străucească înțelegătura ochilor ei, seducții foarte mari, pentru a a face se primească poziția ce i-au rezervat. Această poziție n'are prin ea însăși nimic de glorios. Italia n'a intrat în tripla alianță prin marea poartă și pe un picior de egalitate. „Nu începe îndeosebită“, dice „Neue Freie Presse“, că negocierile cu d. Brătianu au avut un rezultat practic și că România va fi, față cu cele două imperii, în aceeași situație ca și Italia.“ E posibil oare, de a marca mai net inferioritatea acestei din urmă?

Tripla alianță, devenită alianță împărată, încercată sau înșesită, se compune din doi mari aliați și din un număr tot crescând de mici aliați, o specie de sateliți gravitând împrejurul astrilor principali. Italia este între ei dimpreună cu România. În evenimentele ce se prepară, ea va servi cu același titlu; ea va lucra la aceeași trebuință ca și judele regate dinărene. Dacă aceasta și este destul ambicie sale, atunci într'adevăr ea a devenit foarte modestă.

Căt despre noi, nu'i apreciam conduită; nici nu încercăm să o explicăm. Italia s'e uite secoli de opresiune, să peardă memoria de atâtă rău făcut de Austria, să permită acestea de a recăstiga în peninsula balcanică, cu ajutorul Serbiei și României cea ce a perdit în Venetia și Lombardia, noi putem fi surprinși, neînțelegând nimic, însă se ne ferească Dumnezeu de a ne plângă! Nu facem aici decât de a releva fapte, a analiza situații politice: adresăm nimării remonstranțe și sfaturi, cari nici nu ar fi ascultate. Să întăram cu Italia, ceea ce au pătit popoarele ca și individii: ea s'a lăsat de vechii amicii, cari adese ori sunt singuri solidi și i s'a urât de ei; tentația de amicii noi, de amicii temerare și aventurioase i-a lăsat înimă pe dinante. Ea simte că odată regretă pentru trecut, dar iluiziile viitorului o înșrinează. Fie! Ne mai ramân destule sentimente de altă dată, pentru ai ura sincer, să nu se căiască nici odată!

Crisa în Bulgaria.

Cetim în „le Temps“ dela 10 Septembrie:

Diarele vieneze ne dau nesce sciri ciudate în privința faptelor petrecute la Sofia și cari au dat nascere la publicarea manifestului principelui Alecsandru. Suveranul bulgar s-a făcut evoluționea sub presiunea directă a Rusiei. Cabinetul din St.-Petersburg pare că vede cu neplăcere încercările făcute de locuitorul său pe care l'a pus la sudul Dunărei, pentru a se emancipa de sub epitropia ministrilor ruși, și aceasta cu atât mai mult cu căt aceste veleitați de independență se manifestaseră la tinérul suveran tocmai după o călătorie, care a fe-

— Scumpe confident, replică Margareta veselă, să scii că acum mai nu mai am aversiune către baronul. El îmi devine indiferent și ii iert toate. El se însoară... dar aceasta este un secret care l'am audit și care trebuie să-l păstreze, înțelegi? El nu mă ia pe mine și eu am fericirea a rămânea liberă... și săracă...

— Săracă! Eu credeam că dta ai cel puțin ce-ți trebuie?

— Ei bine acum nu mai am nimic. M'am certat așa cu mătușă mea, tot pentru baron; ea mi-a declarat că nu-mi dă de zestre nimic și că dânsa valorifică drepturile sale la mica moștenire ce mi-a lăsat tatăl meu, pentru că ea i-a împrumutat mai înainte nu sciu căci galbeni... pentru... Eu n'am pricoput alta decât că sunt ruinată!

— Ah! Margareto, esclamă Cristian fără voie, dacă a-și fi eu bogat și de familie bună!... Ei bine! adause el luându-o de mână, căci ea făcuse mișcarea a se lăsa în fundul trăsuri, aceasta nu este o declarație ce am înțeles să-i face. Din parte-mi ea ar fi absură, eu n'am nimic pe lume n'am familie; dară dta mi-ai permis amicitia: nu-ți pot da, că dacă-și fi bogat și nobil așă împărți cu dta ca cu o soră?

— Îți mulțămesc Cristiane, răspunse Margareta tremurând, deși linistită; eu vîd bunătatea înimii dtale, eu sciu ce interes îmi păstrezi... Dară de

căuță în diverse capitale europene și care, mai cu seamă, l'a făcut se treacă prin Viena. Se scie că nouă dispoziții ale principelui de Battenberg se manifestă mai cu seamă prin nemulțămirea, pe care o arătă la intrarea sa în capitală, despre independență cu care generalii ministri guvernaseră principatul în lipsa sa și schimbaseră personalul și organizarea serviciilor administrative; se scie că început prin a primi doleanțele consiliului de stat bulgar în contra acestei stări de lucruri, și prin a înclocui pe ministrul său de justiție, ordonând o revizuire a schimbărilor făcute în timpul călătoriei sale în personalul judecătoresc.

Dacă trebuie să credem o scrisoare adresată din Sofia diarului „Neue freie Presse“, acesta fu momentul în care d-nii Soboleff și Kaulbars se gândiră a și apăra situația amenințată chiar de principie, pe lângă care Rusia și puse în calitate de mentor. Măsurile ce luară fură de două feluri. Ministrul de răsboiu concentră în jurul capitalei trei brigăzi, sub pretestul de manevre, pe când președintele consiliului se întreținea cu d. Dragan Zankof, șeful partidei liberales, esit acum de curând din închisoarea dela Wratza. Scopul acestei converzieri era de a obține o demonstrație proprie a hotărî pe principie să părăsească puterile excepționale pe care i le desează un vot al Sobraniei extraordinară din 1881. Se scie că această manifestare s'a făcut sub forma unei împăciuiri între conservatori și liberali, întemeiată pe o programă revizionistă ale cărei clauze le arătară.

Nu era de ajuns a face demonstrație, trebuia încă ca ea să fie astfel sprințită încât se convingă pe principie; un trimis estra ordinare ai curții Rusiei, d. Jonin, sosit de curând la Sofia, se însarcină cu aceasta. Sforță sentinelă, care de câteva zile, nu lăsa să intre la principie agentii ruși sub pretest de boala, și-i dete un ultimatum, care împunea părăsirea puterilor sale estra-ordinare și convocarea unei constituante, săuță amenințarea unui manifest a Tarului, deslegând pe bulgari de jurămîntul de credință și instituind regină provisorie a generalului Soboleff. Principalele Alecsandru chiama atunci pe șeful opoziției, d. Zankof, care-i răspunse prin cuvintele tuturor revoluționilor: „Prea târziu!“ O nouă conferință cu d. Soboleff, care ținu trei oare, dacă trebuia să credem corespondentului diarului vienes, să sfîrșești printre completă capitolare a suveranului. Se cunoasce epilogul: manifestul principelui, abrogarea dictaturei, convocarea unei sobranii extraordinaire.

„Politische Correspondenz“ completează scirile date de „Neue freie Presse“ în privința acestei revoluții de palat. Trimisul rus a fi declarat unui membru din partida liberală, că era însarcinat de guvernul său a cere principelui meninarea generalilor ministri cel puțin încă un an și disolvarea Camerei, dacă ea ar fi voit să-i pună în acuzație. D. Jonin ar fi adaus că va sci să împedescă pe principie de a se amesteca de aci niente în guvernarea Statelor sale și de a jigni acțiunea generalilor ruși. El ar fi spus asemenea, că conservatorii bulgari nu erau în ochii săi altceva de căt sprijinitori ai Austriei și că voia se aducă la putere pe liberali, cari sunt devotați Rusiei.

Se scie cum intenția afișată de acești din urmă de a menină pe generalii ruși în ministerul micș, prevăzut de compromis, a adus de nou ru-

ce-mi spui că esti fără familie, precând numele unchiului dtale este așa cinstit?

Apoi ea adause cercând a rîde:

— Nu mă admiră că am aerul a-ți spune... ceva, la ce de bună seamă eu nu gândesc? Nu, în ochii dtale eu n'am aerul acesta; dta nu esti un cap deșert! dta esti așa sincer ca și mine, și dta înțelegi, că dacă te întreb, o fac pentru că mă ocup de fericirea, care o ai în viață cu ori și cine... Spune-mi dară de ce te chinuesci pentru nascerea dtale, de care mulți te-ar putea învidia?

— O! Margareto, esclamă Cristian, dta vrei să scii aceasta și eu bucuros tă-o spui! Eată că indată sosim și eu te las, de astădată pentru totdeauna. Nu vreau să-ți las o amintire usurpată cu prețul unei minciuni. Neputând pretinde alt ceva, decât disprețul și uitarea dtale, eu le accept, cu toate că este destul de rău pentru mine! Află dară că Cristian Goeffe nu există. Dl Goeffe n'are nici fiu, nici nepot.

— Nu este adevărat! El așa a dis astăzi în castel. Toată lumea a repetat-o dar nimenea n'are acredut. Dta esci fiul său... din căsătorie secretă; el te va recunoaște, te va adopta, nu se poate altfel!

— Îți jur pe onoare că eu nu-i sunt nimic, și că ieri dimineață el nu m'a cunoscut mai mult decât m'au cunoscut dta.

(Va urma.)

perea lor de conservatori. Se vede lămurit că mica revoluție intemplată la Sofia este datorită unei manopere a agenților Rusiei, care a fost coronată cu succes, grație concursului mai mult sau mai puțin pe față al liberalilor bulgari.

În privința istoricului crizei din Bulgaria, „Politische Correspondenz“ primește o scrisoare foarte interesantă din Sofia cu data de 5 Septembrie, din care estragem următoarele:

Conflictul dintre principale și ministri generali ruși a fost provocat prin faptul că generalul Sobleff, neînțînd seama de un decret princiar prin care schimbările în corpul funcționarilor trebuiau să fie decretate numai de principale, numise și destituise din propria sa autoritate cățiva prefecti. Aceasta nesocotire a ordinelor sale, a făcut pe principale să însărcineze pe d. Grecow cu formarea unui cabinet și ordonă lui Sobleff și lui Kaulbars să părăsească Bulgaria. Generalii ruși arătară atunci ordinele guvernului bulgăru prin care ei erau autorizați să reîmână în Bulgaria chiar în contra voinței principalelor. Imediat după aceasta agentul diplomatic rusesc d. Ionin înmâna principelui următorul ultimatum: „Înțâi, principalele trebuiau să depună puterea nemărginită pe care i-o încrînătase guvernul bulgar. Al doilea, el trebuia să convoace până în șase luni maria adunare națională pentru a revizui constituția. În sfîrșit trebuia să lase administrația în teare pe seama generalilor și trebuie să cedeze chiar dreptul de a semna decrete. Principalele se opuse categoric, dar cu timpul trebuia să cedeze. O telegramă din Petersburg sili pe principalele să semneze un manifest pentru convocarea adunării generale.

Ca o completare a acestei descrierii împărtășim câteva informații din Rusciuc. Principalele Alecsandru, se dice într-o scrisoare cu dată de 7 Septembrie, se opune mereu încercărilor lui Jonin de a-i lăsa puterea din mâni și de a o concentra în mânilor generalilor ruși sprijinindu-se într-aceasta pe popularitatea sa necontestată și pe opunerea tuturor cercurilor bulgăru în contra dominației rusesci. În cercurile bine informate se dice că Germania și Austro-Ungaria au făcut din misiunea lui Jonin obiectul unor întrebări în Petersburg. Se așteaptă sprijin și dela alte puteri. Din partea Rusiei se lucrează cu ardoare pentru a crea starea de lucruri ce ea doresce înainte de intervenția diplomatică. Se crede că Rușii întăresc la detronarea principelui Alecsandru. În acest cas ei au drept candidat pe principalele Waldemar, fiul cel mai tîrziu al regelui Danemarcei.

„Românul“.

Varietăți.

* Ministrul president Tisza a plecat Vineri la Szegedin de unde va merge la Gest spre a se odihni puțin. Escursiunea la Ostende rămâne pentru anul acesta cu totul.

* (Denumirea comitei supremă.) Cetim în diverse foi după „Orsz. Est.“ că în locul lui Wächter pentru comitatul Sibiului e denumit Maurițiu de Brennerberg. Scirea aceasta ar altera pe a noastră de sub „Mai nou“ din anul trecut. Foaia oficială ne va aduce claritate în punctul din

cestiune. Dacă va fi și ea de acord cu „Orsz. Est.“ dispare ori ce îndoială. Până atunci însă comitatul nostru nu este asigurat contra denumirei contelui Betlen, care a fost candidat în linia primă, după cum ni se asigură numai din o parte. Maurițiu Brennerberg, pe căt am aflat noi de Sâmbăta încoace, este însărcinat numai cu conducerea agendelor comitelui suprem. De altmintera fiind denumit chiar comite suprem în toată forma, nu e pe viață, ci numai până vrea guvernul.

* (Băile dela Tușnad) din Transilvania le-au luat în arăndă pe 40 ani un consorțiu englezesc. Acesta s'a obligat în doi ani și jumătate a investi 300,000 fl. Mai întâi se va clădi o casă de băi și un portic de cură, mai încolo un hotel mai mare și un institut de cură cu apă.

* (Aniversarea luării Griviției) a fost serbată în toată țara. În București mai toate casele de pe calea Craiovei, strada Lipsani și alte străde mai principale erau împodobite cu standarde tricolore. La oarele 11 1/2 s'a oficiat la Mitropolie un serviciu, la care au asistat domnii ministri Sturdza, Lecca și Aurelian, domnii generali Cernat și Arion și alți oficeri de toate gradele, precum și un numeros public. Principalele Urusoff, ministrul Rusiei în București a asistat la serviciu însoțit de d. Moruzzi, secretar al legației rusești. La Sinaia aniversarea luării Griviției a fost serbată cu mare pompă. După serviciul religios, oficiat în monastire, la care au asistat MM. LL. Regele și Regina s'a servit garnizoanei din Sinaia un dejun militar oferit batalionului de Maj. s'a Regele.

Înregul cantonament era frumos decorat cu arcuri de triumf și drapele, barecele oficerilor și ale soldaților erau asemenea ornate cu mult gust cu flori de munte, brazi și verdeță, printre cari apăreau inscripții amintind faptele glorioase ale reședinței trecut. Între acestea, una mai cu deosebire având următoarele versuri ale neuitatului Bolintinean:

„Pentru țeară mori!

„Săi va fi mormântul coronat cu flori!

atrăgea privirile tuturor. Fuscile aședate pe frontul de bandieră erau legate cu girlande de stejar și brazi. În mijlocul pieței de arme, sub un vast umbrar frumos decorat, având toate laturile deschise, era aședată masa regală și împregiurui mesele trupei. După ce Regele și Regina au vizitat cantonamentul, arătând șefului batalionului înaltele lor mulțamiri pentru frumoasa împodobire, au intrat sub umbrar în sunetul musicii, urmați de invitați și oficeri, și au luat loc la masa, la care au luat parte S. S. stărițul monastirii Sinaia, oficerii batalionului cu soțile lor, Curtea Majestăților lor și persoanele invitate, peste tot 55 persoane.

Maj. S'a Regele redicând păharul a rostit cu voce resuante următoarele cuvinte:

„Grivița, Plevna sunt nume, cari găsesc astăzi un puternic resunet în toată țara. Ele sunt nume scumpe armatei, care a avut fericirea a stropi aceste locuri cu sângele, sau dobândi astfel neațărarea patriei. Lupta bărbătească dela Grivița este încă adâncă tipărită în inimile noastre și va rămâne pentru generația viitoare ca un esem-

plu strălucitor de vitejie. Plin de recunoșință închin dar acest păhar în amintirea eroilor căzuți și în onoarea armatei, care sunt convins, va fi totdeauna petrunsa de înalta și frumoasa sa misiune. Se trăească armata!

Cu aceeași ocazie M. S. Regina a pronunțat cuvintele următoare:

„Ridic acest păhar în onoarea mamelor române, cari au dat pe fi lor țerei.“

După discursurile domnilor generali Budisteanu, Teodori și d. major Petrescu, dejunul fiind terminat s'a incins o mare și frumoasă horă a soldaților în care sau prins oficeri, invitați, doamnele presente și poporul. Din nenorocire însă, aceasta horă s'a terminat pela oarele 3 din cauza ploaiei care începu să cădea și țiu pănă seara; astfel că Majestățile Lor au fost silite să retrage delă această frumoasă serbare. La oarele 8 seara o frumoasă retragere cu facile se făcu în curtea monastirii.

* (Monumentul dela Plevna) ridicat în memoria luării Griviții, s'a inaugurat alătării în prezența delegației armatei române, slugindu-se și o panahidă pentru sufletele ostașilor morți pe câmpul de bătălie. Monumentul constă dintr-o capelă (paraclis) sub care se află o boltă pentru osemintele morților. Alte două monumente se vor redica în curând la Rahova și la Smârdan. Cel dela Rahova va reprezenta statua unui dorobanț, și cel dela Smârdan statua unui vînător. Amândouă sunt de bronz și vor fi așezate pe către un piedestal de granit.

* (Palatul dela Sinaia) se va inaugura preste vr'o 15 dile. M. S. Regele a hotărît se introducă lumina electrică în acest palat.

Mai nou.

Mișcarea revoluționară crește în ținutul dela Rovătești. Sâmbăta s'a ciocnit insurenții cu trupele, cari veniseră dela Novi. Un mort și mai mulți răniți din partea insurenților. Despre perdele trupelor nu se scie nimică. Insurenenții se întind spre Carlstadt.

„N. fr. Presse.“ În Erțegovina s'a ivit între Nevesinie și Uloc o bandă de lotri de 50 oameni. Alta bandă s'a arătat la Iablanița. Conducatorul bandelor este faimosul Forta.

Principalele Bulgariei a emis un manifest în privința restaurării constituției bulgare.

În comit. Caraș-Severinului, retragându-se Pattyanszky, postul de comite suprem se va înlocui cu contele Bissingen.

Loterie.

Sâmbăta 14 Septembrie 1883.

Buda: 9 8 27 88 31

Bursa de Viena și Pesta.

Din 15 Septembrie n. 1883.

	Viena	B-pestă
Renta de aur ung. de 6%	119.-	119.-
Renta de aur ung. de 4%	87.05	86.95
Scriuri fonciare ale institutului „Albină“	—	100.30
Galbău	5.67	5.67
Napoleon	9.49 1/2	9.50
100 marce nemțesci	58.55	58.50

Nr. 220

[513] 2—3

Prolungire de concurs.

Pentru ocuparea postului învestitoresc dela scoala confesională gr. or. din comuna Poiana protopresbiteratul Gioagiu I concursul publicat în „Telegr. Rom.“ Nr. 84 85 se prolungește până la 15 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt 200 fl. v. a., salariu anual cuartir gratuit și 6 orgii de lemn.

Petitionile concursuale instruite conform legilor în vigoare sunt a se adresa oficiului protopresbiteral gr. or. al tractului Gioagiu I în Hondol, posta ultimă: Secărâmb (Nagyág). Hondol 27 August 1883.

Vasiliu Pipos m. p., protopresb.

Nr. 280

[509] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învestitoresc în comunele mai jos enumerate din protopresbiteral Lupșei se scrie concurs cu terminul până în 20 Septembrie 1883 st. v.

1. Ofenbaia, cu salariul în bani 180 fl. o grădină de cuceruz 30 fl. și

jumătate din venitul cantoșesc calculat în 30 fl.

3. Valea-Lupșei, cu salariu 150 fl.

3. Muncel, cu salariu 100 fl.

4. Mogoș-Valea bârnej, salariu 100 fl. și 20 decalitre grâu.

5. Mogoș-Mămăligani, cu salariu 100 fl. și 20 decalitre grâu.

6. Brăzesci, cu salariu 200 fl.

7. Mogoș-Miclesci, cu salariu 200 fl. totodată cu fie care post este impreunat cuartir liber și lemnale de foc necesare.

Doritorii de a competa la unul din acestea posturi au aștepta suțile lor instruite cu documentele prescrise în stat. org. și Normativul sinodal din 1882 la subscrисul până la terminul prefat.

Ofenbaia în 18 August 1883.

În contelegeră cu comitele parochiale respective.

Ioan Danciu m. p., adstr. prot.

Nr. 211

[512] 3—3

CONCURS.

În protopresbiteral gr. or. al tractului Geoagiu I. sunt de a se ocupa următoarele posturi învestitoresci:

1. Hondol, cu salariu anual 250 fl. v. a., cuartir gratuit și 10 fl. relut de lemn din cassa bisericiei.

2. Hărău, cu salariu anual de 250 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

3. Vălișoara, cu salariu anual de 250 fl., cuartir gratuit cu grădină de legumi și 2 orgii de lemn.

4. Șoimușul mureșan, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir gratuit cu grădină de legumi și 2 orgii de lemn.

5. Boholț, cu salariu anual de 200 fl. cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

6. Uroiu, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

7. Seliscioara, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

8. Fornădia, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit 1040 fl. loc pentru grădină de legumi.

9. Dealumare, cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

10. Cereteșul superior, cu salariu anual de 150 fl. cuartir gratuit și lemnă de ajuns.

11. Voia, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

12. Porcurea, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

13. Boiu, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

14. Suligete, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit cu grădină de legumi și 2 orgii de lemn.

15. Măgura, cu salariu anual de 150 fl. cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

16. Fizeș-Barbura, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit și 2 orgii de lemn.

Cerile concursuale, instruite conform legilor în vigoare pe lângă însemnarea locului de ubicație și a postei ultime au a se subscrive oficiului protopresbiteral gr. or. al tractului Geoagiu I. în Hondol până la 15 Septembrie a. c.

Hondol în 16 August 1883.
Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Geoagiu I.

Vasiliu Pipos m. p., protopresbiter.